

24.7.2019

TEATIS LIIKMETELE

Teema: Petitsioon nr 1087/2018, mille on esitanud Saksamaa kodanik M. K. pestitsiid kloropürifossi müügi keelustamise kohta Euroopa Liidus

1. Petitsiooni kokkuvõte

Petitsioonis nõutakse, et kogu Euroopa Liidus keelataks täielikult pestitsiidi, mille keemiline nimetus on „kloropürifoss“, müük kõigis selle vormides ja mis tahes kaubamärgi all. Petitsiooni esitaja väidab, et märkimisväärse kahjuliku kõrvalmõju tõttu inimeste tervisele ja keskkonnale on see pestitsiid Saksamaal keelustatud. Petitsiooni esitaja peab eelkõige silmas väidetavat kõrvalmõju, mis seisneb hermafrodiitsusega seotud sünnikahjustustes, mida on täheldatud 50 aasta jooksul.

2. Vastuvõetavus

Tunnistatud vastuvõetavaks 26. veebruaril 2019. Euroopa Komisjonil paluti anda teavet (kodukorra artikli 227 lõige 6).

3. Euroopa Komisjoni vastus, mis saadi 24. juulil 2019

Euroopa Komisjoni tähelepanekud

ELi pestitsiide käsitlevas õigusaktis (määrus (EÜ) nr 1107/2009¹) eristatakse toimeaineid (näiteks kloropürifoss) ja taimekaitsevahendeid. Toimeained kiidetakse heaks ELi tasandil, aga taimekaitsevahenditele annavad loa (turulelaskmiseks ja kasutamiseks) riiklikud ametiasutused igas liikmesriigis eraldi, võttes arvesse nende põllumajandus- ja keskkonnatingimusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

Kloropüürifoss² kiideti ELis esmakordselt heaks³ 2006. aastal pärast liidu tasandil tehtud teaduslikku hindamist. Aastatel 2013–2014 vaadati põhjalikumalt läbi selle toksikoloogilised omadused⁴.

Toimeaineid hinnatakse korrapäraselt uuesti, et tagada kõige uuemate teaduslike ja tehniliste teadmiste arvessevõtmine ning et tagada inimeste ja loomade tervise ja keskkonna võimalikult kõrgetasemeline kaitse. Hindamisel võetakse arvesse kogu kättesaadavat teavet, sealhulgas regulatiivseid uuringuid, epidemioloogilisi andmeid ja eelretsenseeritud teaduskirjandust.

Kloropüürifossi puhul tehakse parasjagu niisugust uuesti hindamist, et teha kindlaks, kas selle heakskiitu võib Euroopa Liidus pikendada või mitte. Referentliikmesriigi Hispaania põhjaliku hindamise järel on praegu käimas Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) ja teiste liikmesriikide poolne referentliikmesriigi hinnangu vastastikune hindamine. Euroopa Komisjon on teadlik, et kloropüürifossi vastastikuse hindamise käigus on ilmnunud ohud inimeste tervisele, ning on palunud EFSA-l esitada 31. juuliks 2019 avalduse inimeste tervist käsitleva hindamise tulemuste kohta. Kui EFSA peaks kinnitama, et ohud on olemas ja et ELi pestitsiide käsitlevas õigusaktis sätestatud heakskiitmise kriteeriumid ei ole täidetud, ei kõhkle Euroopa Komisjon tegemast ettepanekut kõnealuse aine heakskiitu mitte pikendada.

Kloropüürifossi sisaldavatele taimekaitsevahenditele annavad loa liikmesriigid ning liidu tasandil seda ei tehta. Taimekaitsevahendid võivad saada loa üksnes hinnangu alusel, mis koostatakse selleks, et teha kindlaks nende ohutus inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale.

Pärast otsuse tegemist selle kohta, kas kloropüürifossile võib anda ELis pikenduse või mitte, peavad liikmesriigid vaatama sellele vastavalt läbi oma taimekaitsevahendite individuaalsed load, neid muutma või need tühistama.

Järeldus

ELi pestitsiide käsitlevas õigusaktis (määrus (EÜ) nr 1107/2009) on kehtestatud toimeainete ja taimekaitsevahendite hindamise raamistik. Toimeainetele ja neid sisaldavatele vahenditele saab anda heakskiidu ja loa üksnes juhul, kuid on tõendatud, et neil puudub kahjulik mõju inimeste ja loomade tervisele ning lubamatu mõju keskkonnale. Toimeained kiidetakse heaks ELi tasandil, aga taimekaitsevahenditele annavad loa riiklikud ametiasutused igas

² ELi tasandil on heakskiidu saanud ka toimeaine metüülkloropüürifoss. Selle aine puhul on parasjagu käimas eraldiseisev läbivaatus, et teha kindlaks, kas selle heakskiitu võib pikendada või mitte, järgides seejuures sama ajakava nagu kloropüürifossi puhul.

³ Komisjoni 21. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/72/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ toimeainete kloropüürifossi, metüülkloropüürifossi, mankotseebi, maneebi ja metiraami lisamiseks.

⁴ EFSA (Euroopa Toiduohutusamet), 2014. „Conclusion on the peer review of the pesticide human health risk assessment of the active substance chlorpyrifos“ (Järeldused toimeaine kloropüürifossi pestitsiidina kasutamise seonduva inimeste tervise riski hindamist käsitleva vastastikuse eksperdiarvamuse kohta). EFSA Journal 2014;12(4):3640, 34 lk. doi:10.2903/j.efsa.2014.3640.

liikmesriigis eraldi.

ELi tasandil vaadatakse praegu läbi kloropüriifossi kohta kättesaadavat teavet. EFSA avaldab järgmisel kuul avalduse inimeste tervist käsitleva hindamise tulemuste kohta. Ohtude tuvastamise korral ei kõhkle Euroopa Komisjon esitamast ettepanekut kõnealuse aine heakskiitu mitte pikendada. Kui heakskiitu ei pikendata, on liikmesriigid kohustatud kloropüriifossi sisaldavate taimekaitsevahendite load tühistama.